

Izvešće sa seminara „Korištenje rezultata istraživanja rizičnih ponašanja učenika srednjih škola za planiranje školskih preventivnih programa“

Mjesto održavanja: Pula

Vrijeme: 24.03.2014.

Sudionik: Mirjana Dobrić, školska psihologinja

Srednja škola Mate Blažine sudjelovala je u istraživanju „Analiza rizičnih ponašanja i konzumacija opojnih sredstava kod srednjoškolaca u Istarskoj županiji“ koje se provelo krajem studenog 2012. na inicijativu Zavoda za javno zdravstvo Istarske županije u suradnji s Institutom za društvena istraživanja iz Zagreba.

U rujnu 2013. godine održana je prezentacija rezultata istraživanja koje je izložio dr.sc. Petar Bezinović kojoj su prisustvovali predstavnici srednjih škola u Istarskoj županiji i ostale ključne institucije koje se bave problemima djece i mladih. Prezentacija se odnosila na generalne podatke vezane za sve srednje škole Istarske županije koje su učestvovala u istraživanju.

Na ovom seminaru dobivena su izvješća o rezultatima naših učenika koji se mogu usporediti s rezultatima ostalih županijskih škola, Vodič i upute za samoanalizu i interpretaciju rezultata kroz koje škola može odrediti prioritete, planirati ciljeve i aktivnosti koje će pomoći u strukturiranju školskih preventivnih programa. Seminar je vodio dr.sc. Petar Bezinović iz Instituta za društvena istraživanja, te predstavnici službe za prevenciju, izvanbolničko liječenje bolesti ovisnosti i zaštitu mentalnog zdravlja Zavoda za javno zdravstvo Istarske županije.

U svom izlaganju dr.sc. Petar Bezinović istaknuo je kako se dobiveni podaci mogu iskoristiti za konkretan rad u školi pri čemu je posebno važna uloga ravnatelja, a Tim za kvalitetu koordinira i vodi cjelokupan proces prema samoanalizi, interpretaciji podataka pri čemu će služiti Vodič i upute za samoanalizu u kojemu je razrađena cjelokupna metodologija. Na temelju ovakve samoanalize određuju se prioritete na kojima treba raditi te se razrađuje razvojni plan za iduću školsku godinu u obliku 1 do 2 projekta ili aktivnosti koje bi imale tendenciju da se ostvare zacrtani ciljevi.

Dr. Bezinović nadalje ističe da je važno u taj proces uključiti sve sudionike (nastavnike, učenike, roditelje) i da je to prilika da se razmisli o dobivenim rezultatima i smisli nešto novo što će poboljšati kvalitetu i smanjiti rizične čimbenike odrastanja i školovanja mladih. Od škole se očekuje analiza i interpretacija rezultata te korištenje stečenih uvida za osmišljavanje postupaka kojima će se minimalizirati oni čimbenici rizičnih ponašanja učenika na koje škola može utjecati.

Osnovni cilj pristupa je jačanje kapaciteta škola za učinkovito reagiranje na probleme učenika promovirajući njihov pozitivan razvoj i rast.

Iz analize vezane za generalne rezultate dr. Bezinović navodi neke alarmantne podatke vezane za pozitivna i negativna iskustva sa školom, samopoimanje učenika, obiteljski odnosi, pušenje, alkohol i droge.

Npr. Navodi kako alarmantan postotak učenika doživljava egzistencijalnu krizu koja često nije uočena, sklonost suicidalnom ponašanju, osamljenost je također ozbiljan problem u adolescenciji, ističe se i strah od negativne evaluacije koja se ispoljava kao adolescentska nesigurnost, strah blokira, uništava kreativnost, a cilj škole je omogućiti djetetu da artikulira svoju kreativnost. Škola koja patrijahalno odgaja djecu ima veliku ulogu u kreiranju straha i destrukciji kreativnosti. Ističu se i psihosomatski simptomi koji su učestali, ali ovim istraživanjem se ukazuje i na čitav niz pozitivnih aspekata kao što su odgovornost, ustrajnost, optimizam, autonomija kao osjećaj osobne kompetentnosti, prijateljstvo koje podiže kvalitetu života i djeluje kao zaštitni čimbenik. Pitanje koje si možemo postaviti je kako možemo utjecati da se u školi grade kvalitetne prijateljske mreže? Pitanje agresivnog ponašanja učenika vezano je uz problem koliko učenika iskazuje agresivno ponašanje i na koji način. Rezultati se odnose i na izloženost rizičnim ponašanjima, obiteljskim odnosima, nestrukturiranim druženjima i strukturiranom slobodnom vremenu posebno slobodnim aktivnostima koje nudi škola.

Ovaj projekt se odnosi na postupak samovrednovanja usmjeren na učenike u kojemu bi se na temelju analize dobivenih podataka trebao u školi dogovoriti i definirati prioritet, konkretan cilj, definirati mjere, konkretne pokazatelje koji bi imale za cilj jačanje unutarnjih kompetencija škole.

Osoba za podršku u razradi tog plana je Gordana Vorkapić Jugovac, psihologinja OŠ Poreč koja je za našoj školi dodijeljena u ulozi supervizora.

Na sastanku koji će se održati 4.04.2014.u suradnji sa Timom za podršku čiji su članovi uz Gordanu Vorkapić Jugovac , Vilma Bednar, psihologinja i Lili Juričić, pedagoginja razraditi će se dodatna pitanja i dileme.

Prvi zadatak je priprema školske prezentacije, koju treba prilagoditi sa školskim rezultatima koji su prikazani na dobivenom CD-u, razraditi plan ineminacije tih podataka nastavnicima, roditeljima i učenicima, bilo kroz Nastavničko vijeće, Vijeće roditelja i kroz uključivanje učenika, odrediti članove tima koji će voditi čitav proces do finalnog produkta-inovativnog, kreativnog razvojnog plana-projekta koji može poslužiti i drugima.

U dobivenoj dokumentaciji je priložen i obrazac koji se popunjava i šalje Zavodu za javno zdravstvo i supervizoru škole.

U listopadu bi se organizirao okrugli stol u kojemu bi se prezentirali ti programi na temelju kojih bi se eventualno objavila i publikacija.

Zaključak:

Ova analiza je usredotočena na poticanje školske rasprave o unapređivanju učinkovitosti preventivnih programa i općenito rada sa učenicima. Raspravu potiče Povjerenstvo za preventivne programe i /ili povjerenstvo za kvalitetu. U raspravu bi trebalo uključiti sve nastavnike, roditelje i učenike.

Osnovno pitanje na koje se traži odgovor je:

Kako u školi organizirati optimalnu podršku učenicima kojom će se otkloniti ili minimizirati mogućnost usvajanja i razvoja neprihvatljivih rizičnih ponašanja?